

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 25, No 3 (1974)

Υπεύθυνοι συμφώνως τῷ νόμῳ
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
 Ἐπιστημονικὸν Σωματεῖον ἀνεγνارى-
 σµένον, ἀριθ. ἀποφ. 5410/19.2.1925
 Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.
 Πρόεδρος διὰ τὸ ἔτος 1974:
 Ἰωάννης Καραβάκης,
 Κηφισίας 56, Ἀθήναι.
 ΕΚΔΟΤΗΣ: Ἐκδίδεται ὑπὸ αἰρετῆς πεν-
 ταμέλους συντακτικῆς ἐπιτροπῆς
 (Σ.Ε.) μελῶν τῆς Ε.Κ.Ε.
 ΥΠ/ΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Ὁ Πρόεδρος
 τῆς Σ.Ε. Δημήτριος Χ. Μερβὺς
 Πελοποννήσου 39, Ἀγ. Παρασκευῆ
 Μέλη Συν/κῆς Ἑκ.:
 Π. Ν. Δραγῶνας
 Ι. Μ. Καραβαλάκης
 Κ. Χ. Σεϊταριδῆς
 Μ. Μαστρογιάννη-Κορκολοπούλου
 ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
 Ἰωάννης Θ. Βράκας
 Καλλιδρόμιον 25 - Ἀθήναι
 ΤΟΠΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ: Ἀθήναι
 ΗΜΕΡ. ΤΥΠΩΣΕΩΣ: Ἰανουάριος 1975

Ταχ. Διεύθυνσις:
 Ταχ. θυρίς 546
 Κεντρικὸν Ταχυδρομεῖον
 Ἀθήναι

Συνδρομαί:

Ἔτησις θεωρητικῶν	δρχ.	200
Ἔτησις ἐφαρμοστικῶν	»	300
Ἔτησις φοιτητῶν ἡμεδαπῆς	»	50
Ἔτησις φοιτητῶν ἀλλοδαπῆς	»	100
Τιμὴ ἑκάστου τεύχους	»	50

Address: P.O.B. 546
 Central Post Office
 Athens - Greece

Redaction: Dr. D. C. Brouas
 Peloponissou 39,
 Agia Paraskevi-Attikis
 Greece.

Subscription rates:
 (Foreign Countries)
 \$ U.S.A. 10 per year.

Δελτίον

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ
 ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β
 ΤΟΜΟΣ 25
 ΤΕΥΧΟΣ 3

Ἰούλιος - Σεπτέμβριος
 1974

Bulletin

OF THE HELLENIC
VETERINARY MEDICAL SOCIETY

QUARTERLY
 SECOND PERIOD
 VOLUME 25
 No 3

July - September
 1974

Ἐπιταγαὶ καὶ ἐμβόσµατα δῶν ὅπως ἀπο-
 στέλλονται ἐπ' ὀνόματι κ. Ἰωάννου Καραβα-
 λάκη Ἰνστιτούτον Ἀσθενῶν Παιδῶν, Ἀγ-
 γία Παρασκευῆ - Ἀττικῆς.

VIRUS ABORTION OF MARES

Κ. ΣΕΪΤΑΡΙΔΗΣ, Α. ΠΑΝΤΣΙΟΣ, Θ. ΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Α. ΟΜΗΡΟΣ

doi: [10.12681/jhvms.20158](https://doi.org/10.12681/jhvms.20158)

Copyright © 2019, Κ.ΣΕΪΤΑΡΙΔΗΣ Α.ΠΑΝΤΣΙΟΣ, Θ.ΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Α.ΟΜΗΡΟΣ

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

ΣΕΪΤΑΡΙΔΗΣ Κ., ΠΑΝΤΣΙΟΣ Α., ΤΣΑΓΓΑΡΗΣ Θ., & ΟΜΗΡΟΣ Α. (1974). VIRUS ABORTION OF MARES. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 25(3), 5–13. <https://doi.org/10.12681/jhvms.20158>

Η ΕΞ ΙΟΥ ΑΠΟΒΟΛΗ ΤΩΝ ΦΟΡΒΑΔΩΝ

Υπό

Κ. ΣΕΪΤΑΡΙΔΗ*, Α. ΡΑΝΤΣΙΟΥ**, Θ. ΤΣΑΓΓΑΡΗ*** και Α. ΟΜΗΡΟΥ

VIRUS ABORTION OF MARES

By

C. SEΪTARIDIS*, A. RANTSIOS**, TH. TSANGARIS*** and A. OMIROU

A case of virus abortion in mares is described.

The diagnosis is based upon the presence of eosinophilic inclusions in the bronchial epithelium and the hepatic cells as well as in the presence of Herpes virus antibodies.

The mares which gave birth to which died after a few to 96 hours with central nervous system symptoms (excitation - depression) have had a normal pregnancy ($333, 75 \pm 2,31$ days). The mares were presenting also symptoms of vesicular coital exanthema.

Ἡ ἐκ τοῦ ἰοῦ ἔρπητος 1 (EQUINE HERPES VIRUS 1, EQUINE RHINO-PNEUMONITIS VIRUS) ἀποβολὴ τῶν φορβάδων (EQUINE VIRUS ABORTION) ἔχει διαπιστωθῇ σχεδὸν εἰς ὅλας τὰς χώρας τοῦ κόσμου. Ἡ νόσος αὕτη, ἐξ ὅσον γνωρίζομεν, δὲν ἔχει διαπιστωθῇ εἰς τὴν χώραν μας.

ΗΜΕΤΕΡΑΙ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ :

ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΙΚΩΝ: Εἰς δύο ἵπποφορβεῖα τῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν, εἰς ᾧ ἐξετρέφοντο φορβάδες φυλῆς καθαροαίμου Ἀγγλικῆς, ἔθανον 17 νεογέννητοι πῶλοι. Οὗτοι ἐπαρουσίαζον συμπτώματα τοῦ κεντρικοῦ νευρικοῦ συστήματος (διέγερσις - κατάπτωσις) καὶ ἔθανον ἐντὸς

Ἐλήφθη τὴν 4-5-74.

* Ἐργαστήριον Ἑρεῦνης Φυσιοπαθολογίας Ἀναπαραγωγῆς Ζώων.

** Κέντρον Ἀνθρωπολογικῶν Ἑρευνῶν.

*** Ἐργαστήριον Ἀνατομικῆς Παθολογίας Κτηνιατρικῆς Σχολῆς Παν/μίου Θεσ/νίκης (Δ/ντής: Καθηγητῆς Ε. Τσιρογιάννης).

* Research Laboratory or the Physiopathology of Animal Reproduction, Athens.

** Biological Laboratories. Messogion and Katchaki streets, Athenes.

*** Veterinary School. Laboratory of Pathological Anatomy. Salonica.

ολίγων έως 96 ωρών από τοῦ τοκετοῦ. Ἡ δὲ ἐγκυμοσύνη τῶν φορβάδων ἐκείνων, ὧν οἱ πῶλοι ἔθανον, διήρκησεν $333,75 \pm 2,31$ ἡμέρας. Εἰς ἀρκετὰς φορβάδας παρατηρήθησαν καὶ συμπτώματα ἀφροδισίου φυσαλλιδώδους ἐξανθήματος (EQUINE COITAL VESICULAR EXANTHEMA, EQUINE VENEREAL VULVITIS ἢ BALANTITIS).

ΜΑΚΡΟΣΚΟΠΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ: Εἰς τοὺς ἀποθανόντας πῶλους διεπιστώθη συγκέντρωσις ἀργυροχρόου ὑγροῦ ἐντὸς τῆς θωρακικῆς, περικαρδιακῆς καὶ κοιλιακῆς κοιλότητος. Εἰς τὸν σπλῆνα, τὸ ἐπικάρδιον καὶ τοὺς πνεύμονας παρατηρήθησαν πετέχειαι, ἐνῶ ὁ βλεννογόνος τοῦ λεπτοῦ ἐντέρου εὐρέθῃ συμπεφορημένος.

ΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ: Ἐξ 6 φορβάδων, ὧν οἱ πῶλοι ἔθανον, ἐλήφθη αἷμα, ἡμέρας τινας ἀπὸ τοῦ τοκετοῦ, πρὸς ὀρολογικὴν ἐξέτασιν*. Τὰ ἀποτελέσματα δίδονται εἰς τὸν πίνακα I.

ΠΙΝΑΞ 1

α/α	Equine Rhinopneumonitis Virus		Equine Coital Exanthema Virus (English/1968)	Equine Arteritis Virus (Bucyrus)
	(H45)	(Irish 458/72)		
1	1/96	1/96	1/12	< 1/8
2	1/192	1/24	1/24	< 1/8
3	> 1/256	1/64	< 1/8	< 1/8
4	> 1/256	1/24	< 1/8	< 1/8
5	1/64	1/12	< 1/8	< 1/8
6	1/48	1/32	< 1/8	< 1/8

*Ὡς συνάγεται ἐκ τοῦ πίνακος τούτου εὐρέθησαν, εἰς ἅπαντα τὰ δείγματα, ἀντισώματα ἔναντι τοῦ τοῦ ἔρπητος 1 καὶ εἰς δύο (2) δείγματα καὶ ἀντισώματα ἔναντι τοῦ τοῦ ἀφροδισίου φυσαλλιδώδους ἐξανθήματος (EQ-

* Αἰσθανόμεθα τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως καὶ ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης εὐχαριστήσωμεν τὸν κ. Bortows (Animal Virus Institute, Pirbright/England) διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὀρολογικῶν ἐξετάσεων.

UINE COITAL ESXANTHEMA VIRUS). Δὲν εὐρέθησαν ἀντισώματα ἔναντι τοῦ τοῦ τῆς ἀρτηρίτιδος (EQUINE ARTERITIS VIRUS).

ΙΣΤΟΠΑΘΟΛΟΓΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ: Ἡ παρ (εἰκὼν 2) : Εἰς τοῦτο διεπιστώθησαν διαφόρου βαθμοῦ λιπώδης ἐκφύλισις, ὑπεραιμία καὶ ἔστιαι καὶ νεκρώσεις χαρακτηριζόμεναι ὑπὸ διαφόρου βαθμοῦ πυκνώσεως τῶν πυρήνων καὶ πυρηγορρηξιῶν. Πέριξ τῶν νεκρωτικῶν ἔστιων εὐρέθησαν τὰ τυπικὰ διὰ τὴν ἐξ τοῦ ἀποβολῆς τῶν φορβάδων ἐνδοπυρηνικὰ ἔωσινοφίλα ἔγκλειστα τύπου Α κατὰ COWDRY. Ἡ κάψα τοῦ GLISSON ἦτο πεπαχυμένη, οἰδηματική καὶ διηθημένη διὰ μονοπυρήνων κυττάρων. Π ν ε ὡ μ ω ν (εἰκὼν 4 καὶ 5) : Ἐνταῦθα διεπιστώθησαν ἐκτεταμέναι νεκρώσεις μετ' ἀποπτώσεως ἐπιθηλιακῶν κυττάρων ἀφ' ἐνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου πολλαπλασιασμοῦ τῶν ἐπιθηλιακῶν κυττάρων τῶν κυψελίδων καὶ τῶν θρόγγων καὶ ἔντονοι ἔστιαι καὶ διηθήσεις ἐκ πολυμορφοπυρήνων λευκοκυττάρων ἀφορῶσαι εἰς τὰς κυψελίδας καὶ τοὺς μικρότερους θρόγγους, ἰδίαι τὰ θρογγίλια. Εἰς τὸ ἐπιθήλιον τῶν θρόγγων παρατηρήθη ἡ παρουσία ἔωσινοφίλων ἐνδοπυρηνικῶν ἐγκλειστων. Σ π λ ῆ ν (εἰκὼν 1) καὶ θ ὡ μ ο ς ἀ δ ῆ ν (εἰκὼν 3) : Αἱ ἀλλοιώσεις τῶν ὀργάνων τούτων ἐχαρακτηρίζοντο ἐκ πυρηγορρηξιῶν, ἰδίαι τῶν κυττάρων τοῦ δικτυοενδοθηλιακοῦ συστήματος. Αἱ νεκρώσεις εἰς τὸν θύμιον ἀδένα ἐνετοπίζοντο πέριξ τῶν σωματίων τοῦ HASSAL. Εἰς τὸν σπλῆνα διεπιστώθη καὶ πύχυνσις τῶν ἰνωδῶν δοκίδων μετ' ἐντόνου ὑπεραιμίας καὶ ἔστιαι ἀιμορραγιῶν.

ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ

Ἡ διάγνωσις τῆς ἐξ τοῦ ἀποβολῆς τῶν φορβάδων ἐρείδεται ἐπὶ τῆς ἀπομονώσεως καὶ ταυτοποιήσεως τοῦ τοῦ ἔρπητος 1, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς διαπιστώσεως τῶν, ὡς τυπικῶν θεωρουμένων διὰ τὴν νόσον ταύτην, ἐνδοπυρηνικῶν ἔωσινοφίλων ἐγκλειστων, ἰδίαι εἰς τὰ ἥπατικά κύτταρα, τὸ θρογγικὸν καὶ κυψελιδικὸν ἐπιθήλιον καὶ τὰ δικτυοενδοθηλιακὰ κύτταρα τοῦ λεμφοειδοῦς ἱστοῦ (DOLL, BRYANS, MACCOLLUM καὶ CROWE, 1957. MAHAFFEE, 1966. PETZOLDT ET AL., 1968. PETZOLDT καὶ WAGENER, 1968. ROBERTS, 1971). Ἡ ἀνέυρεσις ἀντισωμάτων ἔναντι τοῦ τοῦ ἔρπητος 1 (COMPLEMENT FIXATION καὶ SERUM NEUTRALIZATION TEST) κέκτηται περιορισμένης διαγνωστικῆς ἀξίας, καθ' ὅσον φορβάδες μετὰ θετικῶν τίτλων ἀντισωμάτων δύνανται νὰ ἀποβάλλουν ἢ ὄχι (PETZOLDT καὶ WAGENER, 1968, ROBERTS, 1971). Εἰς τὰς ἡμετέρας περιπτώσεις διεπιστώθησαν ἐνδοπυρηνικὰ ἔωσινοφίλα ἔγκλειστα εἰς τὸ θρογγικὸν ἐπιθήλιον καὶ τὰ ἥπατικά κύτταρα, ὡς καὶ ἀντισώματα ἔναντι τοῦ τοῦ ἔρπητος 1 εἰς

άπαντα τὰ εξετασθέντα δείγματα αίματος. Προσέτι ἐκ τῶν 11 ἐμβολιασθει-
σῶν ἐγκύων φορβάδων ἔτεκον άπασαι κανονικῶς καὶ οὐδεὶς νεογέννητος πῶ-
λος ἠσθένησεν ἢ ἔθανεν.

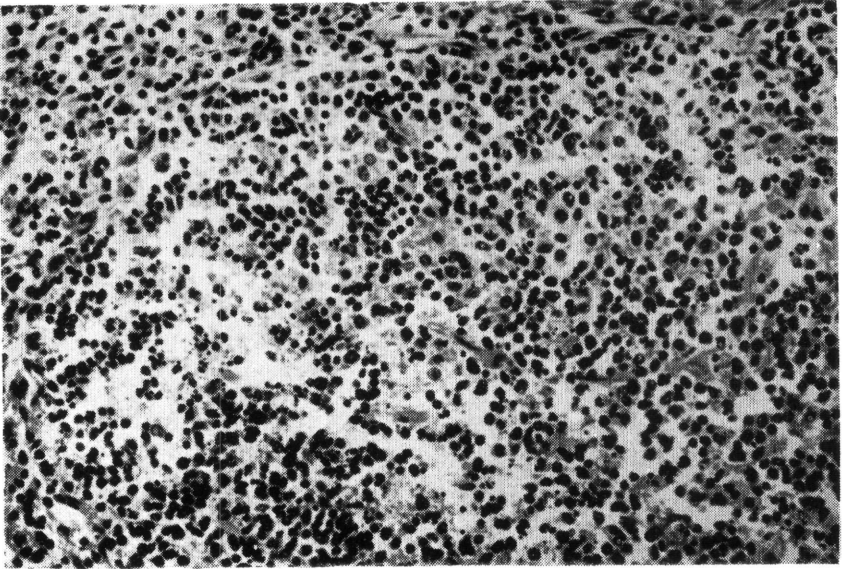
Ὁ ἰός ἔρπητος 1 προκαλεῖ ἀποβολάς, συνήθως, μεταξὺ τοῦ 8ου καὶ 11ου
μηνὸς τῆς ἐγκυμοσύνης. Ἀποβολαὶ πρὸ τοῦ 5ου μηνὸς τῆς ἐγκυμοσύνης εἶναι
σπάνιαι. Ὁ MILLER (1965) ἀναφέρει, ὅτι ἐκ τῶν 623 ἀποβολῶν αἱ 0,5%
ἔλαβον χώραν κατὰ τὸν 5ον, αἱ 1,1% κατὰ τὸν 6ον, αἱ 2,2% κατὰ τὸν 7ον, αἱ
10,0% κατὰ τὸν 8ον, αἱ 29,5% κατὰ τὸν 9ον, αἱ 35,9% κατὰ τὸν 10ον καὶ
αἱ 19,7% κατὰ τὸν 11ον μῆνα τῆς ἐγκυμοσύνης. Φορβάδες προσδληθεῖσαι
ὑπὸ τοῦ ἰοῦ ἔρπητος 1 εἰς προκεχωρημένον στάδιον τῆς ἐγκυμοσύνης (BA-
GUST, 1971) δύνανται νὰ γεννήσουν, κατόπιν κανονικῆς ἐγκυμοσύνης, πώ-
λους, οἱ ὅποιοι θνήσκουν ἐντὸς τῶν πρώτων ὀλίγων ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ τοκετοῦ
(MILLER, 1965. RABERTS, 1971. BAGUST, 1971) μετὰ συμπτωμάτων
τοῦ ἀναπνευστικοῦ συστήματος (BEYNON καὶ MILLER, 1963). Εἰς τὰς
ἡμετέρας περιπτώσεις αἱ φορβάδες, ὧν οἱ πῶλοι ἔθανον, εἶχον ἐγκυμοσύνην
κανονικῆς διαρκείας (BENESCH, 1957) καὶ οἱ πῶλοι ἔθανον ἐντὸς ὀλίγων
ἕως 96 ὥρῶν ἀπὸ τοῦ τοκετοῦ μετὰ συμπτωμάτων τοῦ κεντρικοῦ νευρικοῦ
συστήματος. Τὰ συμπτώματα αὐτὰ δύνανται νὰ ἐξηγηθοῦν διὰ τῶν παρατη-
ρήσεων τοῦ JELEV (1964), ὅστις διεπίστωσεν εἰς 10 ἔμβρυα προσερχόμενα
ἐκ πειραματικῶς προκληθεῖσῶν ἀποβολῶν μὴ πυώδη λεμφοκυτταρικὴν ἐγκε-
φαλίτιδα. Ἀλλοιώσεις εἰς τὸν ἐγκέφαλον ἐμβρύων ἐξ ἀποβολῶν διεπίστωσαν
καὶ οἱ TRAUM καὶ MADERIOUS (1946), KOHLER (1950), CORNER
ET AL (1963) καὶ PETZOLDT ET AL (1972).

Οἱ SAXEGAARD (1966), DALGAARD (1970), BITSCH καὶ DAM
(1971), JACKSON καὶ KENDRICK (1971) καὶ PETZOLDT ET AL
(1972) διεπίστωσαν εἰς φορβάδας, προσδληθείσας ὑπὸ τοῦ ἰοῦ ἔρπητος 1, ἀ-
ταξίαν, πάρεσιν καὶ παράλυσιν. Τοιαῦτα συμπτώματα δὲν παρατηρήθησαν εἰς
τὰς ἡμετέρας περιπτώσεις.

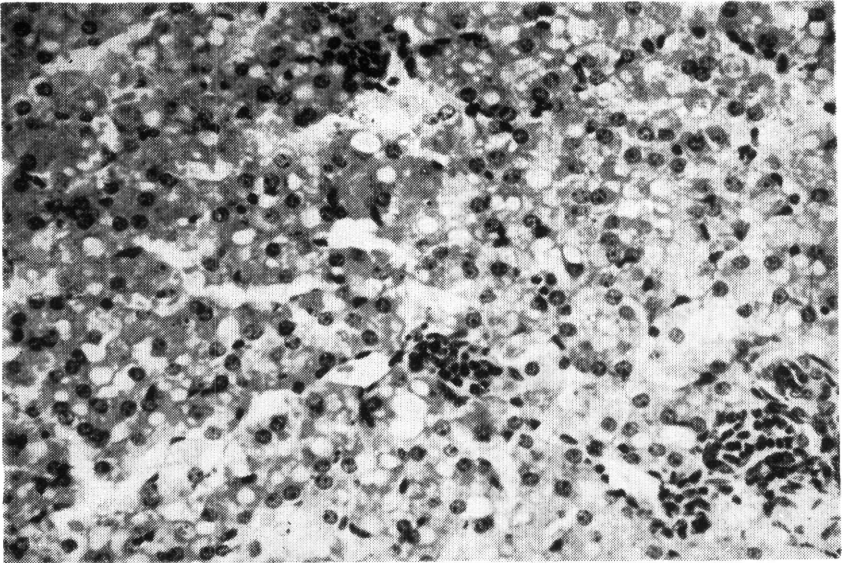
Ἀποβολὰς εἰς τὰς φορβάδας, μεταξὺ τοῦ 5ου καὶ 10ου μηνὸς τῆς ἐγ-
κυμοσύνης, προκαλεῖ καὶ ὁ ἰός τῆς ἀρτηρίτιδος (DOLL, KNAPPENBSRG
καὶ BRYANS, 1957). Ἡ ἀπουσία ὅμως ἐνδοπυρικών ἐγκλείστων (JONES
ET AL, 1957. DOLL, KNAPPENBERG καὶ BRYANΞ, 1957. DOLL,
BRYANS, MACCOLLUM καὶ CROWE, 1957) διαφοροποιεῖ τὰς ἀποβολὰς
τὰς ὀφειλομένας εἰς τὸν ἰὸν τῆς ἀρτηρίτιδος ἀπὸ τὰς τοιαύτας τὰς ὀφειλομέ-
νας εἰς τὸν ἰὸν τοῦ ἔρρητος 1. Εἰς τὰς ἡμετέρας περιπτώσεις διεπιστώθη
προσέτι καὶ ἀπουσία ἀντισωμάτων ἔναντι τοῦ ἰοῦ ἀρτηρίτιδος.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ

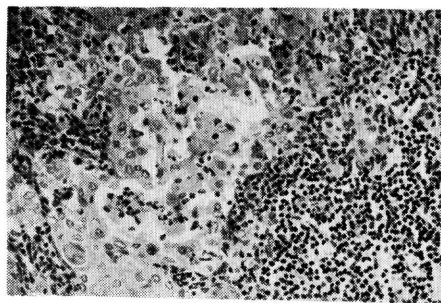
Εἰς δύο ἱπποφορβεῖα τῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν διεπιστώθη ἡ ἐξ ἰοῦ ἀποβολὴ τῶν φορβάδων. Ἡ διάγνωσις αὐτῆς ἐβασίσθη ἐπὶ τῆς παρουσίας ἐνδοπυρηνικῶν ἐωσινοφίλων ἐγκλείστων εἰς τὸν βρογχικὸν ἐπιθήλιον καὶ τὰ ἡπατικά κύτταρα, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς παρουσίας ἀντισωμάτων ἐναντι τοῦ ἰοῦ ἔρπητος, 1. Αἱ φορβάδες, ὧν οἱ πῶλοι ἔθανον εἶχον ἐγκυμοσύνην κανονικῆς διαρκείας ($333,75 \pm 2,31$ ἡμέραι) καὶ οἱ νεογέννητοι πῶλοι ἔθανον ἐντὸς ὀλίγων ἕως 96 ὥρῶν ἀπὸ τοῦ τοκετοῦ μετὰ συμπτωμάτων τοῦ κεντρικοῦ νευρικοῦ συστήματος (διέγερσις - κατὰπτωσις). Αἱ φορβάδες ἐπαρουσίαζον προσέτι καὶ συμπτώματα τοῦ ἀφροδισίου φυμαλλιδώδους ἐξανθήματος.

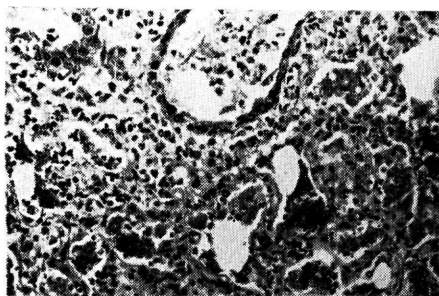
Εικών 1. Σπλήν: Νέκρωσις (HEX350).

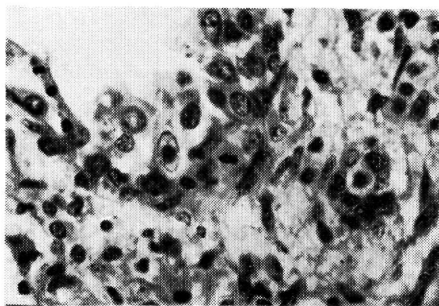
Εικών 2. Ήπαρ: Λιπώδης εκφύλισις (HEX350).

Εἰκὼν 3. Θύμος ἀδὴν: Νέκρωσις εἰς τὴν μυελώδη μοῖραν (HEX350).

Εἰκὼν 4. Πνεύμων: Νέκρωσις (HEX350).

Εἰκὼν 5. Πνεύμων: Ἐνδοπυρηνικά ἐωσινόφιλα ἔγκλειστα εἰς τὸ βρογχικὸν ἐπιθήλιον (HEX870).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) BAGUST, T.J. and PASCOE, R.R. (1968) : Isolation of equine Rhinopneumonitis virus from acute respiratory disease in a horse in Queensland. *Aust. vet. J.* 44, 296
- 2) BEYNON, A.G. and MILLER, W. M. C. (1963) : Equine virus rhinopneumonitis (Equine virus abortion). *Vet. Rec.* 75, 529-533.
- 3) BITSCH, V. and DAM, A. (1971) : Nervous disturbances in horses in relation to infection with Equine Rhinopneumonitis Virus (Brief communication). *Acta vet. Scand.* 12, 114-136.
- 4) de BOER, G. F. and WENSVOORT, P. (1965) ! Over het voorkomen van het rhinopneumonitis virus bij paarden in Nederland. *Tijdschr. Diergeneesk.* 90, 449-459.
- 5) BRILL, J., and WOYCIECHOWSKA, ST. (1956) : Avertements chez à différents ultravirus chez les solipèdes en Pologne. *Bull. Off. Int. Epiz.* 45, 486-488.
- 6) CORNER, A.H., MITCHELL, D. and MEADS, E.B. (1963) : Equine virus abortion in Canada. I. Pathological studies on aborted fetuses. *Corn. Vet.* 53, 78-88.
- 7) CORREA, W. M., and NILSSON M, R. (1966) : Hepatitis due to equine abortion virus. Comparison between the liver histology in human, canine, duckling and equine viral hepatitis. *Canad. J. Comp. Med. Vet. Sci.* 30, 112-116.
- 8) CORSICE, G. (1954) : Contributo alla conoscenza dell' aborto equino da virus. *Clin. vet. Milano* 77, 321-333.
- 9) DIMOCK, W. W. and EDWARD, P. R. (1933) : Is there a filtrable Virus of abortion in Mares? *Kentucky Agric. exp. Station. Bull.* 1933, Suppl. nr. 333, 297-301.
- 10) DOLL, E. R., BRYANS, J. T., McCOLLUM, W. H. and CROWE, M.E.W. (1957) : Isolation of a filtrable agent causing arteritis virus. *Corn. Vet.* 47, 341.
- 11) DOLL, E. R., KNAPPENBERGER, R. E. and BRYANS, J. T. (1957) : An outbreak of abortion caused by the equine arteritis virus. *Corn. Vet.* 47, 69-75.
- 12) DUXBURY, A.E. and OXER, D. T. (1968) : Isolation of equine rhinopneumonitis virus from an epidemic of acute respiratory disease in horses. *Aust. Vet. J.* 44, 58-63.
- 13) ERASMUS, B. J. (1963) : Equine viral rhinopneumonitis. *J. S. Afr. vet. med. Ass.* 34, 461-469.
- 14) GOIS, M. (1964) : Isolierung und Identifizierung des Virus der Rhinopneumonitis des Pferdes auf Hela-Zellen und Säuglingagoldhamstern. *Arch. exp. Vet. Med.* 18, 725-736.
- 15) HANSEN, H. J. and HOLST, S. J. (1950) : Fall av virusabort hos sto in Sverige. *Nord. Vet. Med.* 131-159.
- 16) HATZIOLOS, B. C., and REAGAN, R. L. (1960) : Neutropism of equine influenza-abortion virus in infant experimental animals. *Am. J. Vet. Res.* 21, 856-861.
- 17) HENNING, M. W. (1946) : On the etiology of epizootic of infections equine abortion. Onderstepoort. *J. vet. Sci. Anim. Ind.* 21, 17-40.
- 18) HERRERA, A. M. (1950) : Virus abortion of mares in Spain, *Trab. Inst. Biol. anim. Madr.* 9, 139-197.
- 19) HUPBAUER, K. (1938) : Beitrag zum Virusabort der Stuten. *Dtsch. tierärztl. Wschr.* 46, 745-747.
- 20) Jeleff, W. (1958) : Über den histopathologischen Befund in der Frucht beim Virusabort der Stuten. *Bull. des Inst. f. vgl. Path. d. Haustiere d. Bulg. Akad. d. Wiss., Sofia* 11, 11-34.
- 21) JELEV, V. (1964) : Morphologische Veränderungen im Gehirn und in den Drüsen von Feten beim Virusabort der Stuten (übersetzt). *Isv. Inst. Srav. Patol. d. Zhiv. Sofia* 10, 245-253.
- 22) JONES, T. C., DOLL, E. R. and BRYANS, J. T. (1957) : The lesions of equine viral arteritis *Corn. Vet.* 47, 52-68.
- 23) KAWAKAMI, Y., KAJI, T., SUGIMURA, K., SHIMIZU, T. and MATUMOTO, M. (1959) : A preliminary survey on equine virus infection by complement fixation test in Hokkaido. *Jap. J. Exp. Med.* 29, 203-211.
- 24) KÖHLER, E. (1950) : Zur Pathogenese des Virus-aborts der Stuten. *Med. Vet. Diss. München.*
- 25) MAHAFFEY, L. W. (1966) : Histological lesions and virus isolation in rhinopneumonitis infection. *Proc. Roy. Soc. Med.* 59, 1081-1083.

- 26) MANNINGER, R. and CSONTOS, J. (1941) : Virusabort der Stuten. Dtsch. tierärztl. Wschr. 49, 105-108.
- 27) MATUMOTO, M., ISHIZAKI, R. and SHIMIZU, T. (1965) : Serological survey of equine rhinopneumonitis virus infection among horses in various countries. Arch. ges. Virusforsch. 15, 609-625.
- 28) MATUMOTO, M., SHIMIZU, T. and ISHIZAKI, R. (1960) : Anticorps contre le virus rhinopneumonitis du cheval dans le sang de chevaux provenant de Suisse. C.R. Soc. Bio. 154, 1865-1867.
- 29) MIESSNER, H., and HARMS, F. (1937) : Virusabort der Stuten. Dtsch. tierärztl. Wschr. 45, 685-693.
- 30) OLEINIK, N. K., YAZUCKOVA, K.N. and VORONIN, I.I. (1955) : Virus abortion in horses. Nauck. Trud. ukrain. Inst. exp. Vet. 22, 71-80.
- 31) PASCOE, R. R., SPRADBROW, P. B. and BAGUST, T.J. (1969) : An equine genital infection Resembling coital exanthema associated with a virus. Aust. Vet. J. 45 166-170.
- 32) PAMUCKLU, A. M. and ALIBASEGLU, M. (1963) : An outbreak of abortion in mares in Turkey. Brit. Vet. J. 119, 78-79.
- 33) RASMUSSEN, P. G. (1966) : Isolation and identification of herpes equi virus from horses on Danish thoroughbred Stads. Nord. Vet. Med. 18, 95-103.
- 34) SAXEGAARD, F. (1966) : Isolation and identification of equine rhinopneumonitis (equine aborti virus) from cases of abortion and paralysis. Nord. Vet. Med. 18, 508-512.
- 35) SHARMA, G. L., LALL, J. M. and BHALLA, N. P. (1965) : Histopathological evidence of bneine virus abortion in India. Ind. J. Vet. Sci. 35, 18-23.
- 36) TODOROV, T. and ZHELEV, B. (1945) : Equine virus abortion in Bulgaria. Izv. Inst. eksp. Vet. Med. Sofia. 3, 103, 103-119.
- 37) TRAUM, J. and MADERIOUS, W. E. (1946) : An outbreak of equine virus abortion in California. J. Amer. Vet. Med. Ass. 109, 468-469.
- 38) VERGE, J. and GAUCHY, L. (1950) : L'avortement a ultra-virus chez les équidés. Can. Méd. Vét. 18, 65-73.
- 39) BAGUST, T. J (1971) : The equine herpesviruses. Vet. bulletin, 41, 79
- 40) BENESCH, F : Lehrbuch der tierärztlichen geburtshilfe und Gynäkologie. Verlag urban & schwarzenberg, München-Berlin-Wien, 1957.
- 41) DALSGAARD, H- (1970) : Enzootisk parese hos heste i tilslutning til udbrud af rhinopneumonitis (virus abort). Medlemsbl. danske dyrlægeforen, 53, 71-76.
- 42) JACKSON T. and KENDRICK J. W (1971): Paralysis of horses associated with equine herpesvirus I infection. J. Amer. Vet. Med. Ass. 158, 1351-1357
- 43) MILLER WM. C. (1965) : Equine virus rhinopneumonitis. British equine Vet. Ass. Fourth annual congress.
- 44) PETZOLDT K. und K. WAGENER (1968) : Der virusabort bei stuten und sein erreger in Deutschland. Die blauen hefte. Für Tierärzte, 38, 5-13.
- 45) PETZOLDT K., DIECKMANN W. und LINDEMANN L. (1968) : Vergleichende diagnostische unteruchungen an feten und fohlen bei rhinopneumonitis virusinfektion (Virus abort der stuten). Dtsch Tierärztl. Wochenschr 75, 545-549.
- 46) PETZOLDT K., LUTTMANN U., POHLENZ J. und TEICHERT U. (1972) : Virologische untersuchungen des zentralnervensystems von pferdefeten und befunde bei zentralnervos erkrankten stuten nach aborten durch das equine herpesvirus 1. Schweiz Archiv. F. Tierheilkunde, 114, 129-139
- 47) ROBERTS, S. J. : Veterinary obstetrics and genital diseases. Edwards Brothers, inc. Ann Arbor, Michigan, 1971.
- 48) FARELLY (1968), KRESS (1941), NILSSON & CORREA (1966) & PEETERMANS & HUVGELEN (1964) : 'Αναφέρονται υπό BAGUST (1971).